

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adtnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt - kr.

Hat hóra 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hirdetések: négyhasábos petit sor egyszeri közlése ért 7 kr, kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr. fizetendő.

A nyilttérben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

Velünk összekötetésben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díjkedvezményben részesülnek.

Az utaknak fákkal szegélyezése.

Az ötvenes években, a gyűlölt Bach-korszakban, Albrecht főherceg Magyarország ezidőbeni kormányzója által egész erélylyel volt szorgalmazva az utaknak fákkal való kiültetése, szegélyezése.

Ezen intézkedésnek számos helyen kellő fogantatja lón s föntartották e valóban helyes intézkedést egész napjainkig s úgy, hogy most gyönyörű fasorok teszik kellemessé az utazóknak ezen vonalakon az áthaladást; legtöbb helyen azonban ettől egészen eltértek s a faültetést abba hagyták, már csak azon oknál fogva is, — mely azonban eddig csak hamis ürügynek bizonyult, — „mert hát a német kényszeríteni akarta jóra a magyart; már pedig a némettől semmi sem kell, még a boldogság sem.“ Sőt ez érzületek alapján, melyeket — amint mondók — sokan csak rákényszerítenek magukra, odáig haladtak némelyek a faültetésben, hogy még azt is, — ami eddig főnállott s üdítőleg hatott a rekkenő nyári forróságban az ellankadt utasnak, téli időben pedig a hóval fődött uton s téren biztos kalauzauz szolgálta, — kivágták, fölhasználták s az utat egészen pusztán, élőfa nélkül, kopáron hagyták; a fa — és az általános kultúra kiváló dicsőségére.

Ilyen hely elég van nálunk. Bars megyében a lévai járásban, a Zeliz — Garam-vezekényi vonalon, melynek ez utóbbi részében, még csak néhány év előtt is, szép fasor adta a kellemességet s a festői tájnak egyik jellegét, hogy t. i. bőven voltak képviselve azon vidéken s országutjain a dísz- és különféle hasznos gazdasági- s gyümölcsfák: de ma e vidék szomorú pusztaság!

És csodálatos, hogy az illetők még csak hiányát sem érzik! Hja, persze az ott elterülő szép szántóföldek, a magas fák árnyéka által természetükben károsítottak.

Nem akarjuk tagadni, hogy a fa sűrű lombjai s árnyéka a szántó-, vagy bármily művelés alatt álló föld termésére s gyümölcsére nagy hatással van, azonban az sem vonható kétségbe, hogy a fa által nyújtott haszon, ha czélszerűen kezeltetik s ápoltatik — semmivel sem kisebb; s adandó alkalommal kipótolja a földben ejtett csorbát, csak a természet egymásutánjára legyünk figyelemmel s aszerint intézzük dolgainkat.

Barsvármegyében a harminczas és negyvenes években az utak melletti faültetés, a megye dicséretreméltó intézkedése foytán, igen szépen indult meg; ennek nyomai szemlélhetők az armaróthi-olichoi vonalon ma is. Szederfákkal szegélyezettettek az utak, czélba lévén véve a helyemtenyésztés megalapítása s terjesztése.

Ezenfölül intézkedett a megye, hogy a falvakban az üres ház-előtti terek szederfákkal ültetessenek ki; s azidőben, kivált az első években, ezen intézkedés is — melyet erélylyel hajtottak előre — bevált.

Mindez manapság a boldog emlékek körébe tartozik, és sokan kérdehetik: hogy vajjon úgy volt-e ez, mikor ma már ebből hirmondónak sem maradt valami jel?!

Hát biz az meg volt; de az indolencia, — mely annyira sajátunk, hogy hagyjuk a fákat addig s úgy nőni, amint tetszik s amint nekünk pillanatnyi hasznunkra válik, — arról épen nem gondoskodott, hogy ha fölhasználtuk, vagy valami uton elpusztítottuk, (sokszor a mi közreműködésünk mellett): mással pótoltassanak s az emberi

élet viszonyainak javítására s előmozdítására hasznos tényezőkké váljanak.

A fa körüli gazdálkodásunk s érzékünk hiányosságának róvható föl ugyancsak a minden téren beállott faszükség.

Pedig az egészségi, üdülési s biztonsági tekintetekon kívül mennyi haszonnal s jövedelemmel kínálkozik az utszéleknek fával való kiültetése: fényes például szolgálnak a hontmegyei felső részekben a fát kiválólag ápoló Szitnya-Lehotka s ennek szomszédos községei, hol az utak mindenütt gyümölcsfákkal vannak szegélyezve, melyeknek termési ára a különben sovány határjaikon befektetett munkának bérét dusan kárpótolja s föntartásuk s jólétük előmozdítására a legelső tényezőt képezi.

Miért ne lehetne hát az utszéleknek ily módoni fölhasználását másutt is eszközölni?!

Lehetni — lehetne; de mikor lent a sikon azt gondoljuk, hogy nincs rá szükségünk!

Dehogy nincs! Mennyi mindenféle van szükségünk: mindenek előtt például itt az iskola; hejh, nagyon, nagyon is sok ráfér arra, hogy mondhassuk, vagy gondolhassuk: nincs erre, vagy arra szükségünk.

Aztán ott áll a szegény-ügy; vajjon nem lehetne-e az ilyen rendkívüli források kikutatása által ezen is valamit lendíteni? És úgy tovább.

Évek óta fölelevenítjük koronként ez ügyet, mert nem tudunk annak szükségessége érzetétől szabadulni; de nem is akarunk a reményről végleg lemondani, hogy községeink ez ügyet magukévé tévén: a kulturának, a helyes berendezésnek követelményeit saját, jól fölfogott érdekeikből megvalósítani igyekezzenek.

A fa az emberi élet szépségének koronája!

A fiatalsághoz!

A magyar fiatalsághoz van egypár szavam, természetesen magyarul, de mégis „nemi“ különbséggel írva, amennyiben a „nő-nemet“ most tisztelettel melőzöm, mert nem bátról, nem is majálisról, hanem egy másik és olyan dolognak rendezéséről kívánok szólni, melynek fötényezői ezidőszerezt a fiatalságnak még csak férfi-tagjaiból szoktak kikerülni.

Egyébiránt mulatság ez is, sőt több a mulatságnál, mit itt előterjesztek, mert azonfölül, hogy kellemes, még divatos is; ami pedig divatos, annak okvetlenül kedvesnek kell lenni a fiatalság előtt, még ha fáradsággal jár is.

Nos, ez a divatos mulatság abból áll, hogy a vállalkozó fiatalság leventéi épen a mulatság napján nincsenek otthon, mert előttevaló nap eltávoznak messzire, valamelyik vidéki városba, vagy faluba; otthon persze minden előkészület meg van téve a mulatsághoz, melyre az eltávozottakat kíváncsiság és általános érdeklődés közepette várják a honmaradtok s türelmetlenül tessék a zsebórák számlapjain a már előre megállapított időpontot, melyben okvetlenül haza kell érkezniök az eltávozottaknak; és ezek meg is érkeznek, egyik előbb, másik később egypár percczel, a 3-ik még később, s a többi talán csak egyóra múlva s így tovább. Ilyenkor aztán kijut az ováció, sőt a borostyán is a győztesebb versenyzőlogónak s kijut tárgya általában a kedélyes szórakozásnak is az egyik-másik versenyző eleményeiből.

Ezt a modern olympt „tárgyaloglás“-nak nevezi a világ, én pedig elnevezem „közéltő eszköz“-nek a társadalomban és elnevezem „üdvös mulatság“-nak a fiatalság testi és lelki egészségére. Mindakét nevet joggal érdemli meg, ha fölkarolják.

Ki ne üdvözölné szívesen a magyar fiatalságot a sport testedző pályáján, midőn a testi elhatnyulás szomorú statisztikája évről-évre növekvő számokat jegyez be a katona-állítási lajstromokba? S ki ne üdvözölné jó eszköz gyanánt, ha a „tárgyaloglás“ állandó és szokásba vett tárgya volna a társadalom programjának a provinciákon?!

A sport ez újabb és költséget nem igénylő fajá-

nak szokásbavételét és fölkarolását nagyon szívesen venné társadalmunk a megye fiatalságától, mert így az egymásközti érintkezés kuszáltabb szálainak rendezeteléhez egy újabb és alkalmas eszközzel többünk volna. Kár, hogy Bars megye fiatalsága még idáig nem vette művelés alá e hálás talajt, pedig ennek munkálása nem is munka, de határozottan mulatság, még pedig olyan mulatság, mely okvetlenül egészségére válik.

Vessék hát az ifjui lelkesedés ekéjét e gazdag talajba s tegyék ezt a társadalmi élet üdülő helyévé a melegebb időszakokban; de még esikorgó télben se vonakodjanak a tárgyaloglási versenytől, mert ennek ekkor sem marad el üdvös hatása; sem a dermesztő tél, sem a lankasztó nyár nem fonyaszthatja el e nemes mulatság virágát, ha annak gyökerei romlatlan ifju szívből és jól edzett pezsgő vérből merítenek tápanyagot.

Különbén is a honnak nagyon is szüksége van edzett-testű férfiakra és edzett társadalmi fejlettségre: azért a tárgyaloglást mindkét irányban fölkarolni üdvös, megkedveltetni kívánatos, állandósítani pedig szükséges — tehát egyuttal kötelesség is akár egyéni, akár társadalmi, akár honpolgári szempontból.

Megjegyzem még, hogy e sportot nem kizárólag az intelligens, de a közép- és alsóbb osztályok fiatalságánál is kívánatosnak tartom gyakoroltatni; bárcsak az egész haza fiatalsága sorakoznék e téren! Így válnék a tárgyaloglás közéleti-eszközé ember és ember, község és község között minden tekintetben. És hogy ez így legyen, az csak a fiatal emberek egynemélyikétől függ, kik magasabb szempontokból gondolkodni és kezdeményezni tudnak is, akarnak is. Előre hát a zászlóval!

És most visszavonom egyik szavamat, mert meg nem állhatom, hogy fiatalságunk „női“ részének is ne juttassak e téren egy kis tennivalót, már olyat persze, amelyre nekik kedvük is van, meg erejük is; s ez a kis teendő nem áll másból, minthogy a tárgyaloglás szokásossá-tételére ösztönözzék a fiatal embereket, mert ezek szívesebben hallgatnak a női szavak parancsára, mint például az én beszédemre; és tegyenek meg még egyet, azt, hogy kegyeikből vonjanak le néhány perccentet azon fiatal emberek irányában, kik még elvből sem hívei a sportnak. Ennyit a nővilág megtehet, s ha megteszi, akkor a siker biztosítva van. E szép szolgálatért a díjat abban gondolom odaitélhetni ifju nőinknek, hogy a nekittzelt fiatal emberek tárgyaloglása alkalmára társas összejöveleteket s egyéb mulatság rendezését is indítványozzák; s ugyanakkor a versenyzők győztesebbejreit részesítsék akár szóbeli elismerésben, akár a tiszteletdíj valamelyikében.

Már aztán hogyan s mikép legyenek e versenyek rendezve s minő mulatsággal, vagy társas összejövelettel összekapcsolva: ahhoz tanácsokat osztogatni én öreg ember vagyok, azt a mindkét nemű fiatalság fogja tudni legjobban. Én itt csak az üdvös eszmének adtam szóbeli kifejezést, tettekben majd felel a fiatalság életrevalósága. — Legalább szerettem föltételezni ezt az életrevalóságot.

Endrédi.

Barsvármegye közigazg. biz. ülése.

Bars megye közig. bizottsága által a f. hó 14-én tartott ülésen fölolvastott alispáni előterjesztés szerent a közigazgatási ágak állapota következőkben körvonalozható.

Rendőri ügyek: Özv. Valenteje Katalin radobiczai illetőségű koldusnő multhó 19-én Felfalu községben részeg állapotában egy árokba esett s szörnyedt halt. Luka Péter alsó-péli lakos pedig folyóhó 13-án beretvával metszette meg nyakát s elvérzett.

Tűzeset jelentetett be Ujbánya r. t. város, Besse, Kis-Herestyén és Kis-Apáthi községekből. A kár, mind a négy esetet összevéve, nem tetemes.

A csendőrpáranok s a napló-kivonata szerent ápril hóban 1 súlyos testi sértés és 11 betörési eset jeleztek. A tettesek elfogattak és ellenük a büntető vizsgálat folyamatban van.

A Közegészségügy — leszámitva Vihnye-Peszerény és Felső-Apáthiban már szünő félben lévő himlőjárvány egyes eseteit, — általában jónak mondható.

Az állat-egészségügy szintén jónak jelezhető.

A Közmunka vállaltságból: az első évek hátraléka összesen 5229 frt. 09 krt tesz, melynek végrehajtás utján való behajtása a lévai és aranyos-maróthi

járasokban folyamatban van. — A folyó 1884. évi közmunkaváltásról előírt 43,407 frt. 90 kr. összegből ez ideig befizetés még nem történt.

Fegyelmügyek: A velsiezi körjegyző a kézbesítések körül tanúsított hanyagságban vétkeinek mondatot ki s pénzbüntetéssel fenyegetett. Az ar-maróthi kir. járásbírósa följelentése következtében — hanyag kézbesítés miatt fegyelmi eljárás tétetett folyamatba a nagyszőlősi —, ebenedeci —, velsiezi, zsitva-ujfalusi —, szent-benedeki —, nagy-ugrócezi — körjegyzők és a geletneki helyettes. körjegyző ellen; a bessenyői körjegyző ellen, árva-széki meghagyásoknak elmulasztása miatt.

A kir. a dőtölügyelő jelentése szerint: Az adó, hadmentességi díj, illeték, valamint az egyenes adók módjára beszedendő egyéb kincstári követelések czimén fönnálló hátralékok végrehajtás utján való behajtására nézve a legszigorubb intézkedések megtétek.

A királyi építészeti hivatal főnöke előterjeszti: hogy a mult közülésen elfogadott közmunkák leszolgálása minden irányban megkezdett. — A szállítandó földanyag termelése és aprítása nagyobbrészt biztosítva van, csak a barszentkereszti járásban van még e tekintetben intézkedésre szükség. Az Ar-Maróth-—oszlányi ut kolosi határban eső szakaszának azon részén, mely a mult évre volt kiépítésre előirányozva, a szükséges kőanyag részint a mult évi közmunkából meghordva, részint az ut egyengetése alkalmával némely helyeken nyerve, a helyszínen készletben van. A Kálna—Lök—surányi utnak kő- vagy kavicsburkolattal való ellátása — a kőanyag távolsága és költsége helyreállítása miatt — lassan halad előre. — A Selmeczbánya—kőrmöczbánya—prickopai ut Kőrmöcztől Turóczmegye széléig való részének átalakítása vége felé közeledik. A községi utakra nézve a megindított tárgyalások még folyamatban vannak. Az államuttra szükséges földanyagszállítási vállalat 3-évi időtartamra 1884—1886-ig a megyének átadott s ez irányban a munkálatok kielégítő eredménnyel haladnak.

A kálnai garami hid javítási munkálatainak biztosítása czéljából f. hó 17-én versenytárgyalási határidő tűzött ki.

Az árvaszéki előadó előterjesztéséből kiemeljük a m. kir. belügyminiszterium 13,930. sz. körrendeletét, melyszerint: a hagyatéki kimutatás elkészítése nemcsak az esetben, hogy ha a hagyaték csupán ingókból áll, hanem akkor is, hogy ha a hagyaték ingókból és ingatlanokból, vagy csupán ingatlanokból áll: az örökösödési eljárással megbízott közegek köteleessége.

A kir. tanfőügyelő jelentése szerint: Az újbányai községi jellegű iskolának államostása iránt az előintézkedések megtétek. Tilden az újonnan átalakított és kibővített iskola minden tekintetben törvényszerűnek találtatott. Óvár község többször kifogásolt ref. iskola építkezése folyamatban van. Némethi és Kis-Herestyén községek iskola épületeinek ügye jegyzőkönyvileg biztosítva van. A nagymálási állami iskola új épületének föllállítása iránt Sissák vállalkozóval a tárgyalás foly; a nagyszőlősi iskola-épület föllállításánézve pedig Szabó János vállalkozóval az egység megkötött. Kolacsón a Thonet-testvérek nagylelkű ajánlata folytán új iskola föllállítása tervbe vétetett; a tanító fizetésének mely alapokból leendő

előteremtési kérdését f. évi június 5-én új tárgyalás dönti el. — A nagyugrócezi gyári és az ottani rkf. iskola örömmel jelezhető magyar tanítványok. Hivatalos látogatás történt 14 iskolában; a megvizsgált iskolák közül leggyaralóbbnak találtatott a némethi iskola.

A vallás és közokt. m. kir. miniszter a jánoshegyi iskolának a folyó tanévre 149 frt. — Szódo községi iskolának ugyanazon időre 80 frtnyi föntartási állami-segélyt engedélyezett.

Goldner Izidor malonyai lakos és oklevel. tanító magán izraelita elemi népiskola engedélyezése iránti kérelmének a közigazgatási bizottság helyt adva, azt pártólólag fölterjesztetni határozta. — r. t.

Különfélék.

— A pozsonyi jogakadémia százéves jubileuma f. hó 15-én kezdődött a színházi díszelőadással, melyen Krencsányi társulata magyar díszruhában énekelte a himnust. Másnap a székesegyházban tartott ünnepélyes istentisztelet után délelőtt 11 órakor a városi képviselő-testületnek virágokkal díszített közlési termében a közoktatási miniszterium képviselője, a városi és megyei hatóságok, a törvényszék és a pénzügyi hatóságok képviselői, Heiller püspök a káptalannal, a honvéd tisztikar, sok városi képviselő, Pálffy István gróf és az összes tanuló-ifjúság gyűlt össze. A karzaton hölgyek foglaltak helyet. Az akadémia tanári kara. Ekmayer igazgatóval az élén belépve a terembe, Orosz joghallgató elszavalta Zichy Géza grófnak ez alkalomra írt költeményét, mi nagy tetszésben részesült. Ezután Ekmayer igazgató tartott beszédet, válaszolva az akadémia történetét. A jubileum alkalmából d. u. 2-órakor rendezett díszlakomán hetven előkelő személy vett részt. — Ugyanez alkalommal Felsőhegyi dr. Dege Gusztáv es. és kir. asztalnok s pozsonyi jogakadémiai tanár 2100 kötetből és 200 vegyesekből álló igen értékes könyvgyűjteményét az ottani akadémia könyvtárának ajánlódta egy nagy könyvszekrényvel együtt.

— Kisfaludi Liphay Gedeon es. kir. huszár-hadnagy Szabadkán f. hó 10-én vezette oltárhoz Kovacsits Emma kisasszonyt, Kovacsits Ágoston nagybirtokos és almási Antunovics Mária bájos leányát. Nyoszoló-leányok: Liphay Margit, Liphay Etel, Császár Leona, Vermes Ella, Vojnics Irén, Jankovich Etel és Rohonezi Szilárdka kisasszonyok. — Vőfélyek: Liphay Aurél, Liphay László, gr. Eszterházy Ferencz, Rónay Lajos, dr. Antunovics József, Antunovits Dezső és Piukovits József urak voltak. A násznagyit tiszte: Liphay Kornél kirai bíró és Wensec Ágoston es. kir. huszár-ezredes teljesítették. — A díszes nászkíséretben ott voltak: Liptay Ágostonné, Wensec szül. báró Serbszky Ludovika, Vojnics Alajosné, báró Inhoffné szül. Antunovits Johanna, báró Rochepine Gidóné (a menyasszony nővére), Liphay István m. kir. kereskedelmi miniszteri tanácsos, Liphay Ágoston, lovag Pittoni honvéd alezredes, Rzebak alezredes, Beesey őrnagy, dr. Feyer honvéd ezredorvos, Antunovits József stb. — Az esküvőt lakulási lakoma követte a Nemzeti szálloda nagytermében. — A boldog ifjú házaspár, a lakoma után azonnal utrakelt s most köztünk. Fűssön élvezik a kedves otthont. — Legyen tartós boldogságuk!

— Városi hatóságunk figyelmét kétféle panasz elintézésére hívjuk föl. Az egyik panasz a gaz-

datlan ebek ellen szól, melyek nagyszámban ezirkálnak az utcákon, veszélyeztetve a közbiztonságot legkivált a gyermekvilág és a gyöngédebb női nem között, de még kint a szabadban is annyira szaporodtak már a kalandozó ebek, hogy a környék vadállományát veszélylyel fenyegetik. Gyors és erélyes intézkedésre van hát szükség e haszontalanul élő, gazdátlan kutyák ellenében, sőt ideje volna már a kutyaadó behozatalával véget vetni az e tárgyban időnként megújuló panaszoknak. — A másik panaszt a közönség egészségi szempontból s joggal emeli a L a d á n y i - u t e z a végtáján bűzhödő posvány ellen, melynek vize mindig ott reked, bosszaníva fertőzött illatával a járó-kelő közönséget s leszállítva az azon tájbelieknek különben is gyöngye lábán álló egészségügyi viszonyait. Ezt az utczát vagy föltöltetni kell, vagy pedig árokmelettel lehet csak a fölytömlő víztől megszabadítani.

— Érdekes találkozás. A kőrmöczbányai főreáliskola 1874. és 1875-ik évben a hatodik (az akkori legfőbb) osztályt végzett tanulói, közmegegyezéssel arra kötelezték magukat, hogy 10 év múlva, vagyis f. 1884. évi augusztus 1-én, Kőrmöczbányán találkozni fognak. A főreáliskola érdemes igazgatója most hirtáplig is fölhívja figyelmét az egykori tanítványoknak, hogy vele levélileg összeköttetésbe lépni sziveskedjenek a találkozás programjának idejekorán leendő közvételése végett. A találkozásra illetékes, volt tanítványok ezek: Bánik Gyula, Brechtl János, Breuer György, Fülöp Géza, Girtler Aurél, Grundböck István, Ivánics Kálmán, Kruskovszky Károly, Kuhn Domokos, Kuzma Gyula, Lehotzky János, Medveczky Ede, Neuschl Ferencz, Nirsee József, Novák János, Perczel Mihály, Pengrácz Béla, Royko Gusztáv, Sztaray Ödön gr. Továbbá: Benedikty István, Csipkay János, Dely Géza, Gebora István, Görg János, Gossmann Róbert, Hegedüs Miklós, Holup Károly, Janák László, János Ede, Kern György, Keviczky Lajos, Kollár Dániel, Krappe Frigyes, Lehotzky Tihomér, Littassy János, Okolicsányi Lajos, Ploy Ede, Reimlinger Sándor, Retter Frigyes, Roth Emil, Ruttkay Géza, Soltész Arnold, Szalay Andor, Szopkó István, Tilesch József, Völgyi Marczel és Zatureczky Miklós. A tanári testület kebeléből már eddig is egy bizottság küldetett ki, mely az egykori kedves tanítványok méltó fogadásáról gondoskodni fog.

— Öszintén üdvözljük már előre is e készülő találkozást, melynek lényegét a viszontlátás érdekes mozzanata, — keretét pedig a tanítványok és tanárok közt híven megőrzött kegyelet fogja képezni.

— Korszerű kérdés. Változnak az idők, változnak az emberek, de változnak a fináncok is, mert most már még a politikára is a k e z i s t v e t e k. Hát úgy volt az, hogy a minap az x-i vendéglős egy éjjelen 4—5 szeker bort kvártélyozott be pinczéjébe. Nem tudta meg senki, csak egy ármányos fináncz, ki másnap már beboesájtást kért a pinczébe, hol szemlét tartva, azonnal észrevette az újabb expediciót s ravaszul kérdé a vendéglöst: „Mik ezek?” — „Ezek? . . . hát deponált hordók” — volt a válasz. — „És mi van bennük?” — „Hogy mi van bennük? . . . ezekben bizony v a l a s z t ó v i z v a n” — volt a felelet. — „Azt nem hiszem” — mond a kétkező fináncz, — huzzon ki belőlük egy-egy pohárral, meg akarom kóstolni.” — „Azt ugyan meg nem kóstolja, atyafi — vág oda a vendéglős —

Tárcza.

Patti Adelina regénye.

Ha tekintetbe vesszük azon különféle tárgy és irányú közleményeket, melyek szinpadai hősnőkről szólva, épen az utóbbi időkben az olvasóközönség kezeihez jutottak, azt tapasztaljuk, hogy azokban többnyire botrányos leírások folytattatnak, melyek amellett csekély irodalmi értékkel is bírnak. — Megvallom, hogy ezen előzmények mellett nem kismérvű bizalmatlansággal fogadtam azon könyvet, mely tegnap épen kezembe akadt s mely czim gyanánt ezen egy szót viseli: „Patti.”

De másrésztől annál kellemesebb volt csalódásom, midőn kis ideig a könyvben lapoztam.

Tizennégy év Patti Adelina körében — ez a füzet tartalma; és szövegében semmi sem emlékeztet azon francia röpiratokra, melyek például a legutóbbi Sarai-Barnum is. — Pattinak egy jó barátja, ki őt egész Európában tartott diadalutjain 14 éven át követve, egyszerűen, de elég kellemesen fűszerezve írja le mindazt, mit ő a Diva társaságában látott és tapasztalt. — De megvallom, mindezen reminiszcenciáknak nem kevés érdeket kölcsönöz épen azon körülmény, hogy azok nem egy féltékeny vetélytárs, hanem egy jóbarátból eredtek.

És csakugyan a leírás egészen női szerzőre vall, mert sok körülmény fölvilágosítás nélkül marad s az egészen bizonyos tartózkodás vonul át; mindamelllett sok új, vagy legalább előtünk ismeretlen dolog elég bőven van leírva. — A Diva életének regényében például ismeretlen talán előttünk Adelinának egy ifjú olaszszal való első eljegyzése, kit ő Londonban ismert meg, s kibe, — mint a leírás mondja — végtelenül szerelmes lett. A boldog vőlegény egy, kevésbé vagyons kereskedő volt Milanóból, kinél azonban a féltékenység oly nagy mérvben volt kifejlődve, hogy Adeline atyja és a még csak vőlegény között már is heves jelenetek fejlődtek ki nem egyszer, mik azonban egy szép napon azzal végződtek, hogy a vőlegény dühösen elutazott és többé vissza sem tért.

Később Patti Párisban találkozott de Caux marquis-val, ki akkor Eugenia császárnő udvarában nem

csekély szerepet játszott, különösen az udvari bálók füzértánczának rendezése volt az ő speciálitása. Ő feltűnő módon közeledett az ünnepelt énekesnőhöz s nemsokára mindennapos vendég volt házában, annyival inkább, mert a Diva is érdeklődött iránta. Érdekes a marquis szerelmi vallomása: Egy este, épen a Traviata előadása után, midőn Adelina többi vendégei már távoztak, ő még maradt, mert szokása volt a Divát Páris mende-mondáiról lelkiismeretesen értesíteni. Adelina nevetve fordult hozzá e szavakkal: „Vajjon Marquis, mi újság?, mit beszélnek Párisban?” — „A legújabb az, — volt a felelet, — hogy mi elvagyunk jegyezve.” — Megvallom, — mond a könyv írója — a felelet megkapott engem s a legfeszültebb kíváncsisággal néztem Adelinára. Vonásai leírhatlan kedvességet tükröztek vissza, és mosolyogva mondá a marquis-hoz, — „és miért is nem, ugyhiszem önnek ez nem volna kellemetlen?” Előbb zavarodottan, később örömtől fölzgatva, csak e szavakat dadogta a marquis: „Nem, bizonyára nem. . . Én a halandók legboldogabbja volnék, ha ez úgy lenne.” Szintén elpirulva, nyújta Adelina kezét a marquis-nak s e szavakat suttogá: „Ah, én boldog lennék.” Az örömtől elragadva szorította ajkaihoz a marquis az odanyújtott kezét, örömtánczban zárta Adelinát karjaiba, azután szótlanul elosott. Adelina azután hosszú bensős ölelés között vallá be barátjának, hogy ő nagyon boldog. — Tovább a könyv leírja azon kísérleteket, miket Adeline rokonai tőnek, hogy őt ezen házasságtól visszatartsák, de ő megmaradt elhatározásánál és 1868. júl. 29-én De Caux marquis-né lön beléle. Nagyon jellemzetes a leírásban azon részlet is, mely így szól: „Néhány havi szünet után, mialatt Adelina egészen beleélté magát a marquis-né helyzetébe, ismét esomagozni kellett készleteit, hogy mint Madame Patti, a de Caux marquis szükségleteinek födőzéséről gondoskodjék.”

Nagyon részletesen vannak azután leírva azon ismételt vendégszerelések, miket Patti Bécsben tőn, hol ő magát néhány vendégszerető család körében valójában jól is érezte.

A leírások befejezését pedig Pattinak Nicolinihez való viszonya képezi, mi fölött azonban a szerzőnőnek minden tartózkodása mellett is, nem igen sikerült kellő

kimélettel átsurranni. 1871-ben találkozott a de Caux házaspár Nicolinnal Hamburgban, hol ez utóbbi nejevel és 5 gyermekével tartózkodott. Adeline, mint a leírás mondja — már Párisban és Londonban kötötte meg Nicolinnal a művészi ismeretséget, de akkor sehoggy sem izlett neki Nicolini modora, és mindig egy bizonyos önmegtagadásba került, hogy vele énekeljen. — Nicolini szép, kellemes és megnyerő jelenség volt, de a kis okos asszonyt határtalan féltékenység gyötörte, Daczára azonban a gyakori jeleneteknek, mik a zsörtölődő házaspár között lefolytak, mégis azoa benyomást tettek, mintha Nicolini folyton szerelmes lett volna nejebe, mert a legnagyobb fáradságot sem kimélte, hogy neje iránt mindent jóvá tegyen, s ha az sikerült neki, azt mindig megünnepelte. — S bár a De Caux-pár viszonzotta a Nicolini család látogatását, Adeline azonban minden további érintkezést került az ellenszenves kollegával szemben.

Szt.-Pétervárt találkoztak ismét s a két család egy Hotelban lakott. Adeline Nicolinnal énekelte „Romeo és Julia”-ban. Az opera roppant hatást tőn. Tűzesebb szenvedély, bensőbb szerelmi vágy még a valódi Romeo keblét sem bevihette, mint amelyet Nicolini fejtett ki a balkon-jelenetben. A kritika ugy találta, hogy Nicolini hangja Adeline kitűnő organumát hatalmasan elősegíté.

Bécsben találkozott a két művész ismét. A találkozás azonban mindig Adeline határozott ellenszenve mellett létesülnek, mert Nicolini dícsérvései és kiméletlenségei sokak irányában, Adelinát határozottan ingerlék, annyira, hogy Adeline kérte férjét, hogy a kiméletlen embert kerüljék.

Innen kezdve Nicolini művészi szerepeiben folyton követte Patti-t és a nélkülözhetlen tenorok egyike lön. — Oroszországban már szorosabban fűződött köztük a viszony, melynek további fejlődése a közönség előtt már ugyis ismeretes.

Boccaccio.

Műszaki csapat az alsóbbrendű szervezetek seregéből.

— Hanusz Istvántól. — (Folytatás.)

Dicsékszik bár az újabb kor vele, hogy levetkőzte az idioszinkráziákat, mely szó körülbelül annyit je

előbb mutassa ki, hogy magának is van szavazati joga! „Mibe?” — „A követválasztáshoz.” — „Ahhoz nincs jogom, de igenis van jogom arra, hogy ezt a sok csempészett bort megakézeljem.” — „Mit! csempészett bort! . . . ez itt mind választó-víz, a követjelöltünk helyezte el nálam, ha már éppen tudni akarja.” — „Vagy úgy?” — válaszolt a finánc s ott hagyva a választó-vizes magazint, sietett jelentést tenni fölsőbb helyen. honnét kiváncsian várják az illetékes ítéletet: vajjon kell-e akaszt fizetni a választó-viztől?

— Érsekújvár és vidéke sportkedvelői a mai napra díjazással egybekötött távgyalogló-versenyt rendeztek. A gyaloglási távolság 33 kilométer és pedig: Komáromból — Érsekújvárhoz; indulás Komáromból 6 órákor reggel. Az első díj 6 db. arany, 2 ik díj 3 drb. arany, 3-ik díj 1 drb. arany. Versenyföltételek: jelentkezhetnek mindazok, kik eddig 1. díjat nem nyertek. Az 1. díj csak az 5-órás időtartamon belül érkezőknek adatik ki. Tét 3 frt, melyet már a jelentkezés alkalmával kellett lefizetni. A versenyzők beérkezte utáni díjkiosztást társaságban — s ezt pedig táncvizigalom követi. A tisztárvédelem jótékony célra fordítatik.

— Rövid hírek. — Időjárás: A jövő hétre változó, szeles időt várhatni, helyenként esővel és zivattal és kissé hűvös derüléssel. — Őfelsége a király jelenleg Budapesten időz. — Hetvenkét pár izraelitának volt esküjüve a múlt kedden Bécsben. — Az új országház építését 9 és 1/2-millió forintos előiránnyal, hazafias lelkesedéssel a főrendiház is elfogadta, 60 szótöbbséggel. — Új pósthivatal lépett életbe Bars megye Új-Bárs községében f. hó 6-án. — A török birodalom legnagyobb államférfia, a számkivetett Midhát pasa a minap halt meg Arabiában. — A papírosból évente 952-millió klgrammott fogyaszt el az emberiség; ezt a rengeteg anyagot összesen 3985 gyár készíti, s csupán az újságok nyomtatása 300-millió kilogrammot igényel a papírból. — A pozsonyi heti marhavásárok állandóan fölibe kerekedtek a bécsi vásároknak; a pozsonyi vásárral szembe nézve alig —, minőségben pedig éppen nem versenyezhet a bécsi hetivásár. — A fővárosi elevátorban f. hó 20-tól olcsóbb lesz a díjszabvány, u. i. az ott elhelyezett gabonaművek az első 10 napig fekbérmentesek, minden további 7 napért a fekbér (a zab kivételével) 100 klgr. után 1/4 kr., s a zabnál 7 napért 100 kilónál 1 kr. — A fűtölés kiesinyre szoktatja a száját — ezt állítja egy híres orvos, most e tanácsot hévvel követik a new-yorki nők s versenyt fűtölnek az utca-gyerekekkel.

Apróság.

Nagy ratörölőlek. Egy fiútól azt kérde a tanító az az iskolában: Mi akarsz lenni kis fiám? — Fiu: Vitriol. — Tanító: Mit akarsz a vitriollal? — Fiu: A papa azt mondja, hogy a vitriol minden keresztül töri magát.

Közgazdaság.

Jegyzőkönyv.

Fölvétetett Ar-Maróthon, márczius 25-én, a kiállítási bizottság össziülésén.

(Folytatás és vége.)

II. csoport. Kertészet és szőlőszet: gr. Keglevich István, gr. Migazzy Vilmos, Majthényi László, Chasztek Mihály.

III. csoport. Élő állatok, állattenyésztés és hizlalás: Leidenfr st László, Klobusiczky János, Foglár Lajos, br. Pittel Gyula, Reitner Adolf, Juhász Bálint, Szirányi Sándor, Szentiványi Oszkár, Liphay Ágoston, Jaross Károly, Dávid József.

IV. csoport. Állati termények: gr. Keglevich István, gr. Migazzy Vilmos, Cs. Germanecz Károly, Cibulka Mihály, Szentimrey Imre, H-rzogh Hugó, Polónyi János, Nemessányi Miklós, Valló János.

V. csoport. Erdészet, erdészeti szakoktatás, vadászat: gr. Keglevich István, Székely György, Baumann Samu, hg. Odescalchy Arthur, Leidenfrost László, Tomesányi Gyula, Szolthay Arnold, Klobusiczky János, gr. Migazzy Vilmos, gr. Breuner Ágoston, gr. Hunyady Kálmán, br. Révay Simon.

VI. csoport. Bányászat és kohászat: Kubacska Hugó, Gajdossik Ráfael.

VII. csoport. Vegyeszeti ipar: Chabada József, Bolemán Ede, Szabó Lajos, Schröder Károly.

VIII. csoport. Az élelmi szerek, mint iparezkek: Leidenfrost László, id. Branyik Márton Szódó, Valéri János G-Szöllös, Zsarnóczai műmalom, Russwurm Alajos.

IX. csoport. Bor és egyéb szesz italok: gr. Keglevich István, a Lévai uradalom, gr. Migazzy Vilmos, br. Pittel Gyula, Szentiványi Oszkár, Liphay Ágoston, gr. Breuner Ágoston, Conlegner József, Kabina Andre.

X. csoport. A gyag- és üvegipar: Gajdossik Ráfael, Majthényi László, gr. Migazzy Vilmos, Lendler József, Hajniss Jusztin, Kosuth János (Szinó-bánya, Losonc), Chabada József.

XI. csoport. Vas- és fémipar: Kachelmann Károly, Fizély Károly.

XII. cs. Faipar: gr. Keglevich István, Sissák Gutzta, Guttman F. G., Cs. Germanecz Károly.

XIII. cs. Bőr- ipar: Cibulka Mihály.

XIV. cs. Papíros- ipar: Chabada József.

XV. cs. Fonó- és szövő- ipar: gr. Keglevich István, Haas F. és Fiai cég igazgatósága, Báthy Gyula, Majniss Jusztin, Várai János, Dudich György tanító (Csatta-Lekér), Massa Elek, Gajdossik Ráfael, Chabada József, Spuller Gyula (Csejkő u. p. G-Szöllös).

XVI. cs. Ruhászati- ipar: tagjai az előbbieket.

XVII. cs. Bútor- ipar és dekoráció, lakberendezés, Thonet-testvérek, az összes szolgabírák; polgármesterek és a kir. tanfőügyelő.

XVIII. cs. Arany- és ezüstműves- ezikkek, ékszerek, diszmű- ipar és apró cikkek: Kubacska Hugó és Chabada József, mint a körmozsi ipar egyetemes képviselője.

XXII. cs. Építési ipar: Majthényi László, gr. Migazzy Vilmos.

XXIII. cs. Jár- művek: tagjai a 15. csoportnak ide vonatkozó kiegészítéssel az ott megnevezett egyének.

XXIV. cs. Gépipar: Kachelmann Károly.

XXV. cs. A közlekedési ügy tagjai a klr. főmernök, Belesák Károly fölvételével az V. csoport (erdészet) tagjai.

XXVIII. cs. Egészségügy: dr. Brach Ferencz, dr. Benkő Lajos, dr. Bolemán István (Vihnye), a savanyuviz-források tulajdonosai, az idetartozó máso-

dik alosztályba, az állategészségügy csoportjába fölvé- tetnek a zsitvaújfalusi földműves-iskola tanárai.

XXIX. Ház- i- par: gr. Keglevich István, Klobusiczky János, Csit. Germanecz Károly s a XV. csoport idevonatkozó tagjai.

XXX. Ipar- oktatás: Csit. Germanecz Károly, Klobusiczky János s a még fölveendő.

XXXI. cs. Nevelés és közoktatás: Csit. Germanecz Károly, Klobusiczky János s a még fölveendő egyházi és világi férfiak.

XXXII. Képző művészet: Becke Imre, Levatic Gusztáv, Klobusiczky János.

Pótkiállítás:

I. csoport. Műipari régiségek: Dillesz Sándor, gr. Keglevich István, gr. Migazzy Vilmos, hg. Odescalchy Arthur, gr. Hunyady László, Botka Tivadar, Ipolyi Arnold.

II. csoport. Munka- kiállítás: Zsitva- újfalusi földműves-iskola, Kachelmann Károly, Fizély Károly (? — Szerk.) (Léván).

A közülés Klobusiczky János kiáll. képviselőt fölkéri, hogy gr. Keglevich Istvánné öméltságát az ügynek megnyervén, működjek oda, hogy ezen megválasztást a grófnő fogadja el s az elnöklői tisztet is viselni méltóztassék.

3. Leidenfrost László bizottsági tag fölteszi a kérdést, hogy a kiállítás rendezésével okvetlenül fölmerülő költséget honnan fogja a bizottság födözni.

A bizottsági ülés Szirányi Sándor elnököt megbizta, hogy a gazd. egylettől e célra 500 frtot kérelmezvén, kimondja egyszersmind a bizottság, hogy a költségek födözéséhez ki-ki (etszészterenti összeggel) járulni fog. A szegénysorsu kiállítók többé-kevésbé érdekes tárgyaiknak a kiállításra leendő bemutatása szempontjából fölmerülő költségeket a kiállítási bizottság viselendi.

Elnök a márczius 13-án Verebélyen s a más napon fölvett jegyzőkönyvek hitelesítésére Leidenfrost László és Szentiványi Oszkár urakat kéri föl.

Ezzel a napirend ki lévén meritve, a megjelen- teknek szívélyes köszönetet mondó elnök az ülést befejeztnek nyilvánítja.

Kelt mint fönt.

Szobonya Bertalan,

biz. tag.

Kérem a csoportokban megválasztott tagokat, sziveskedjenek az egyes csoport elnökeit minél hamarabb bevélasztani és erről a helyi kiállítási bizottság képviselőjét értesíteni.

Zs.-Ujfalu, 1884. ápr. 30.

Herczogh Hugó,

helyi kiállítási h. jegyző.

— T. olvasóink figyelmét fölhívjuk V a l e n t i n és társ a hamburgi jóhírű cégnek a h a m b u r g i p é n z - s o r s o l á s r a vonatkozó hirdetésére, mely kétségekívül érdekelni fogja a közönséget, miután csekély költség mellett alkalma van szerencsét próbálni.

Irodalom és művészet.

— Az új ipartörvény. A szentesítés végett már fölter- jezttett új ipartörvényt, az iparos-osztályra való különös tekintettel, bő magyarázatokkal és utbaigazító jegyzetekkel látta el G e l l é r i Mór, az országos iparegyesület titkára; a mű sajtó alatt van és a legközelebbi héten, azonnol e szentesítése után megjelenik. Különösen fölhívjuk ipartársulataink és iparosaink figyelmét és magyarázatos kiadásra, mely az új ipari szervezettel szemben

ient, mint affektált modor: de lez elfogulatlanság csak részben igaz, mert bizony a könyvek-könyvét,—melyből az egyisten-hívő összes vallások, mint emberhez egyedül méltó konfessziók, hitbeli tanaikat merítették, és mely könyv ezért minden tiszteletre méltó,— némely népszerű természettudományi művek czimlapján örö- mest rajzolgatja pókhálóval bevonottnak. Pedig Mózes geogonáján, földfejlődéstanán nincs mit szégyenelnünk; jób pátriárka könyvében meg a természeti leírások ma is döntetlenül állnak a fejlettebb kor legszigorubb ítélőszéke előtt, méltányolva a legjelesebb természet- vizsgálók által.

Hasznuk továbbá a pókoknak részint azon akézió, hogy kielégíthetlen vérszomjuk gátolja némely alsóbb- rendű szervezettek hihetetlen mérvű elszaporodását, — mert az alig gombostűfej-nagyságu Erigone-póktól kezdve a madárpókig, valamennyien eleven állattal táplál- koznak és hová a rovarévó madár is alig juthat el, fonalat röpit a pók a nádasnak legrejtettebb fülkéjébe is. Hasznuk másrészt azon passzió, hogy eledelül ök szolgálnak majmok, madarak, gyíkok, békák, für- készrovarok- és némely darazsaknak; ez utóbbiak közt az asóknak (Sphegidae) Pelopocus destillatorius nevű faja az, mely tulankját, mint valami gyilkot, a pók- nak idegrendszerébe mélyeszi, mely mérgező szurás következtében megbénulnak azok s mint tetszhalottak kerülnek abba a fészekbe, melyet a Pelopocus-darázs minden egyes utóda számára külön épít a homokba és tapaszt be, hogy az oda elhelyezett egyetlen petéből kikelt álcza kényelemmel lakmározhassék a rothadásba át nem ment tápláló nedvekből. Lalande csillagász fog- dosta és megetté a pókokat anélkül, hogy ezáltal 75 évre terjedő életét rövidítette volna. Mint ő mondá, — olyan íze van a pókesemegének, mint a mandula, vagy mogyorónak citrom-lével; ugyanú találta föl azt is, hogy pókhálón az iránytű reszketés nélkül függ—ha igaz.

De lássunk néhány pókfotografiát külön is.

I. A m a d á r p ó k o k, melyek szövetükkel ügyesen kárpitozott lyukakban laknak és zsákmányukra azok nyílásánál leselkednek. Ilyen a brazíliai madárpók (Telaphosa avicularia), hossza 5 cm. Néhány év előtt Danzigba került angol szenes-hajón egy példány be- löle és annyira megszokta az emberek közellétét, hogy

az elibe tett rovarokat, pókokat és apró békákat elfo- gadta; jobbik rágójának véletlen eltörése folytán azon- ban elpusztult. Ismertebb rokona a Mygale Blondii, melynek 8 cm. nagy, feketés-barnaszínü teste hosszú szőrrel van födve, ugyanolyan hosszú lábai, melyekkel 17—20 cm.-nyire terjeszkedhetik, végükön kissé bun- kósak és horogban végződnek. Lefelé hajló, erős áll- képesai vannak és 4 erős szemlese. Délamerikában honos, lakásul a föld alatt, vagy faodukban 15 cm. hosszú, 5 cm. belvilágu hengert készít, melyből rovar- vadászatra este távozik, ha nappal éhen maradt. Hogy kolibri-fiakat lepne meg fészükben és vérüket kiszivná, Sybilla Merian állította először, de ellenmondásra ta- lált; fölelevenítette ezt később Burmeister, és Menge sem tartja valószínűtlennek, mert heteken át táplált pókokat nyers hussal, melyből azok a vért kiszívták. A kifejlett kolibri azonban esőrével is megvédi magát, hogy pedig hálójába bonyolítva öldösné, éppen mese.

Európai lakos a vakoló pók (Ctenisa caementaria), melynek színe rozsdavörös, fölső testrészen halaványan szegélyezve, 16 mm. hosszú; hazája Corzika, Délfran- cziaország és a Pyreneak félszigete 3—6 deciméter mély lyukat váj és bérel ki magának s azt mévészi csapóajtóval látja el. Ez a boros-kancsó födeléhez ha- sonlóan, csukló-sarokkal fölszerelt kerek födöt képez s a kinyitásnál visszaesik. Apró petéit finom szövetbe göngyöli, aknájában gondosan őrzí s veszély esetén élete kockáztatásával is védi. Pótlja ezt a létalakot nálunk az aknáspók (Nemesia Sauvagesii), mely cső- szerü lakását szinte nemez-pánton járó ajtóval látja el.

II. A k e r e k h á l ó s p ó k o k, melyeket különösen jellemez a légi lakás. Ennek elkészítéséhez legjobban ért a keresztés pók (Epeira diadema), testhossza 2 cm., potroha igen duzzadt, hamvasszürke hátán, barna m- zőn fehér pontokból alakult hármas kereszt látható. E pók nálunk számos atyafiságával (200 alfaj), melyek közt a márványos (E. marmorea) és a nádi (E. cornuta) keresztéspók az ismertebbek, igen közönséges. Nösténye őszszel 900-1200 petét rak, melyek a legpogányabb telet is kiállva, tavasszal kelnek ki. Nagy kiterjedésű kerek hálójá van, melyet faágak, oszlopok és falak közé feszít függélyes állásban. Élelmességéhez tartozik hálót árnyhelyek, istálók szelelő nyílásánál, valamint

általában olyan pontokon szőni, hol a legyeknek kedvel- tebb járása van; mérnöki ügyességét legkönnyebb es- ténként megfigyelni ott.

Előbb egyenes szálakat feszít, melyek, mint a kör átmérői, a középponton metszik egymást, onné vonja azután a esigavonalban haladó szálakat, miáltal előáll a szélek felé ritkább rácozat, a burkos háló, melynek közepén ülvé les zsákmányára. Földön is lát- tam már keresztés pókot egy csótán (Periplaneta) hul- lóján lakmározni, de ez csak szorultságból történhetett, mert nem szereti a természetes halállal kinult pece- nyét. Ha kényelmesebbnek találja, hogy hálójá szélén foglaljon helyet, akkor feszes szálát von odáig, mely a táviró pontosságával tudósítja őt mindenről, mi biro- dalmában történik. Sohasem rohan vakon zsákmányára, hanem közben-közben óvatosan meg-megáll; ha éhes, rögtön fölfalja zsákmányát, különben csak az izletesebb részeket szedi előbb le. Ha nem foga alá való a pe- esenye, pl. darázs kerül hálójába, inkább maga szakít el neki fonálrészeket, esakhogy töle megszabaduljon; ugyanazt cselekszi, ha oly erősen védi magát a légy, hogy hálójában tetemes kárt tehetne; ha pedig ragadós hálóját apró szunyogok ezrei lepik el, bosszusan inkább odahagyja és újat készít. Vannak, kik állítják, hogy a pók nem szokott reparálni, inkább új hálót köt; má- sok szerént, olykor nagyon is szorgalmasan foltoz; azt különben ő tudja bizonyosan, melyik kerül több mun- kába és elég okos arra, hogy a fáradtságból a kisebb- biket válassza.

Rokon hozzá a csikos pók (Tetragnatha extensa), melyet fölismerni könnyű arról, hogy szokatlanul hosszú teste van, mit még azonfölül nagyit az a szokása, hogy két pár lábát nagyon előre, két párt pedig nagyon hátra nyújt, ha hálójá közepén les; hossza 4—5 mm., színe sárga-vörös, világosabb csikokkal. Határozottan a nedvesebb helyeket kedveli, hálóját is sás, nád és káka közé feszíti. Áldozatát nem hurkolja be soha, mint a keresztés pók; petéit zacskóban függesztí föl, kikelnek azok még nyár végén, őszszel léghajzóknak és örömet bujnak telelni egy-egy nádkotu üregébe. — Atyafia a jávai Gasteracantha arcuata, melynek vérvö- rös és fekete színekkel tarkázott köntöse van.

(Folyt. köv.)

